

بنام خدا

شیوه نقد و معرفی علمی کتاب (مرور کتاب)

نقد و معرفی علمی کتاب (مرور کتاب) (Book Review) تابع شیوه ای است که می توان اصول آن را به طور خلاصه به شرح ذیل ارائه داد. بدیهی است علیرغم تاکید بر اصول ذیل، مرور هر کتاب منعکس کننده قدرت مرورگر است که می تواند تابعی از شناخت و تسلط به موضوع کتاب، شیوه نگارش، دقت نگاه علمی به کتاب، روش ارزیابی، و چگونگی نقد و ارائه توصیه های لازم برای بهره برداری از کتاب یا لزوم توجه به تعدیلات احتمالی آن باشد.

نقد و معرفی کتاب با خلاصه کتاب متفاوت است که در ادامه ضمن اشاره به این تفاوت، ویژگیهای معرفی و نقد بیان میشود

ویژگی خلاصه کتاب

خلاصه کتاب نوعی برداشت عینی، کلی و احیانا جزئی درباره آنچه که در یک کتاب آمده است، می باشد به زبان ساده می توان گفت که خلاصه کتاب نوعی اسکن کردن مطالب کتاب است که این اسکن همراه با گزینش است. این گزینش بر دو مبنا متکی است. اول: نقاط مهم محتوایی که می توان موضوع و محتوای کتاب را به شکل خلاصه تر منعکس کند. دوم: خلاصه کننده که از دیدگاه وی چه چیزی در کتاب حائز اهمیت است.

ویژگی معرفی و نقد کتاب

نقد و معرفی کتاب با آنچه که در بالا گفته شد از چندین بعد متفاوت می باشد.

* معرفی کتاب ایجاد نوعی از شناخت درباره کتاب است که شامل حوزه های ذیل می باشد.

اول: معرفی نویسنده و مروری بر مهمترین آثار و دیدگاه های وی.

دوم: معرفی جایگاه و ارزش کتاب از نظر موضوعی و محتوایی میان کتاب های مشابه.

سوم: معرفی ایده های مادر و مهم کتاب.

چهارم: معرفی موارد کلی کتاب مانند عنوان، قطع کتاب، تعداد صفحات، نوع جلد، ناشر، محل نشر، تعداد چاپ و

غیره.

* معرفی و نقد کتاب (مرور کتاب) معمولاً نباید کمتر از ۱۳۰۰ کلمه و بیش از ۱۵۰۰ کلمه باشد (تاکید می شود

"معمولاً").

* معرفی و نقد کتاب باید شامل مجموعه ای از نقل قول های مستقیم و غیر مستقیم با استفاده از شیوه منبع گذاری

(حداقل آن ذکر شماره صفحه در مورد نقل قول مستقیم) باشد. بنابراین نمی توان در مرور کتاب تنها به نقل قول

مستقیم یا غیرمستقیم اکتفا کرد بلکه باید از هر دو شیوه استفاده کرد.

* بطور خلاصه حجم هر بخش تا اندازه زیادی باید تابع مقادیر ذیل باشد:

• اطلاعاتی درباره‌ی نویسنده‌ی اثر: (۵ %) اطلاعاتی کلی درباره‌ی نویسنده، دیدگاه‌های علمی، فلسفی و

احتمالاً سیاسی و نام آثار دیگر وی.

• خلاصه‌ای عمومی از اثر: (۵ %) خلاصه‌ای از موضوع بحث کتاب با همان نگاه معرفی و نقد با مطرح

کردن ایده های مادر و مهم کتاب.

• تز و ایده یا ایده های اصلی نویسنده‌ی کتاب در این اثر یا نتیجه‌گیری وی: (۳۵ %) نکته‌ی اصلی و

محوری که مؤلف قصد پرداختن به آن را داشته است.

- ایده‌ی مرورگر درباره‌ی رویکرد و ایده‌ی مولف: (۳۵ %) موافقت یا مخالفت مرورگر با ایده‌ی مولف و

دلایل آن (نوعی از نقد محتوایی با توجه به محورهای مطرح شده فوق‌الذکر)

- تفاوت ایده‌های اصلی نویسنده با ایده‌های گذشته وی یا دیگران در همان موضوع (۱۰٪).
- ارائه موارد کلی کتاب و توصیه‌ها: (۱۰٪) طرح کلیات کتاب مانند: عنوان، قطع کتاب، تعداد صفحات، نوع جلد، ناشر، محل نشر، تعداد چاپ و غیره. همچنین مروری بر نحوه‌ی ارائه کتابنامه، منابع، نمودارها یا تصاویر، انسجام اثر، روش‌شناسی، مستندات مناسب و اشاره کلی به نقاط ضعف و قوت با ارائه توصیه‌های لازم به عنوان مثال ضرورت بهره‌برداری از کتاب در حوزه‌های مختلف (مثلاً درسی و غیره) می‌تواند از توصیه‌های مفید و قابل استفاده باشد.

* عمر انتشار کتاب‌هایی که نقد و معرفی می‌شوند نباید بیش از دو سال باشد. مناسبتر است که مرور کتاب شامل

کتاب‌های جدیدی باشد که در هر سال منتشر می‌شوند.

* ذکر منابع و مآخذ به کار رفته در تهیه معرفی و نقد کتاب الزامی است.

* ذکر نام، آدرس ایمیل، رتبه یا پایه علمی حوزوی و دانشگاهی مرورگر ضروری است.

* نقد و معرفی کتاب در هر دو فرمت ورد (Word) و (Pdf) ارائه شود.